

Száz forint borítékban

Úgy mondják, a baj sohasem jön egyedül. Bozó Bélának, a Szegedi Ruhagyár művezetőjének is ez járt a fejében, amikor műszak végeztével az öltözőbe indult. Már a nap is rosszul kezdődött — hivatták az irodába. Régi ügy. De ő megmondta a magát. Látta, hogy nem is tetszett.

— Miért hallgattam volna? Hiszen igazam van! Nem mindegy az, hogyan bánunk az emberekkel. Csak hogy veget ért ez a műszak. A műszak?! Mennyi gond. Ma is öt hiányzó volt.

Béla bácsi a gépem. Béla bácsi korábban kellene hazamennem, beteg a gyerek... Béla bácsi, nem kaptuk meg időben a gombokat. Béla bácsi...

Igen, Béla bácsi — majd ő mindent elintéz. Azt hiszik, mindenható vagyok, pedig ha tudnák, hogy tegnap is a mozi, amikor Nyilas Misi ott állt a szívtelen tanárok gyülekezete előtt, sirtam...

De hol a cigarettám? Úgy látszik, mégis elszivtam, nincs a zsebemben. De mi ez a papírlap? Nem, levél. Levél, kék borítékban lera-gaszva.

Hogy került a zsebembe? Hatarozottan emlékszem, csak a cigarettát raktam a köpenybe át. Hogy került ide? Valaki ide adta?... Nem, senki. De nézzük, mi van benne?

Száz forint. Simán száz forint, semmi melléklet. Ez aztán a furcsa dolog.

A zuhany alatt állt, a hideg víz paskolta arcát, karját, hátát, de a frissítő fürdő sem zavarta meg gondolatait. A piros bankjegyre gondolt szívtelen és a titok útját kereste, hogy került hozzá az idegen pénz.

Tudta, hogy nem véletlen műve, megfordult fejében minden. Az is például, hogy ezzel akarja valaki lebuktatni. Hallott már ivasmiról. Vagy vesztetés, vagy...

Már kívül volt a gyár kapuján, elment az udvaron a tábla előtt, mely figyelmeztette őt is, hogy ma fontos érkezett van a műszaki osztályon. Egyetlen gondolat volt — a száz forint. Összeszedte minden erejét, hogy pontosan visszaperge az aznapi eseményeket.

Mint mindennapi munkakezdés előtt, ma is az első gépnél állt meg, ahonnan végiglátta az egész termet. Azután odament Rózsához.

— Mi újság Rózsá? — kérdezte az asztrótermé, fekete munkánőtől.

— Megint hárommal több volt a borítékban — válaszolt nevetve Rózsá.

Még akart valamit mondani, de a harmadik gépnél dolgozó munkás felállt és odament hozzá.

— Tetszik látni, nem jó a gép, hurkot vet.

Es aztán jött Kovácsné, s engedélyt kért, hogy korábban mehessen haza a gyerekeihez.

Míg a harmadik gépet javította, addig is sokan megfordultak körülötte. Rózsá is odaszaladt hozzá izgatottan.

— Béla bácsi... és aztán nem jutott eszébe a fiatalasszony.

Eseményről eseményre haladt gondolataiban és ott tartott, hogy az öltözőbe indult. Már, már úgy látszott, keptelen megfajítani a pénz titokzatos útját, amikor egyszerre csak felderült arca. Nagy melegséget érzett szíve körül, és már arra gondolt, hogyan is volt csak.

Rózsá evekkel ezelőtt is a gyárban dolgozott. Jó munkatárs volt, rá mindig lehetett számítani. Aztán megszületett az egyik, a másik és a harmadik gyermek — kismaradt a gyárból. De nőttek a fiúk, s bizony egy fizetésből nem feltétlenül úgy, ahogy Rózsá szeretne volna. Ezért úgy határoztak, visszamegy a gyárba.

Néhány év alatt sokat változott az üzem. Új gép mellé került Rózsá. A szalag tagjai nem nagyon örültek a jövevénynek, de Béla bácsi kezéskedett érte.

Az első nap elnézők voltak, de másod-, harmadnap, két hét múlva már mondogatták:

— Rózsá miatt lemarad a szalag.

— Három embernek is segítenie kell Rózsát.

— Rózsá miatt nem teljesítettük tervünket.

A fiatalasszony a szűrés szemek keresztülszűrése nem egyszerű sírva fakadt. Érezte, hogy társainak igaza van. De hát neki is szüksége van a pénzre, három fia van és ő úgy igyekszik...

Látta vergődését, szenvedését a röntgen szemű művezető is és így szólt hozzá:

— Műszak után maradjon bent, beszélni szeretnék magával.

Es amikor elnéptelenedett a hatalmas munkaterem Bozó Béla leült a Rózsá előtti géphez és adta a felig kész munkadarabokat.

— Ne így fogja, hanem így.

— Itt kezdje a varrást.

— Nem itt kell elszakítani a cernát.

— Most indítsa a gépet!

Ilyen és ehhez hasonló szavak kongtak a nagy teremben. Es már másnap alig kellett segítenie Rózsá-

nak. Több napon át maradt ott a művezető műszak után és tanította, oktatta a szorgalmas munkánőt. Nem eredmény nélkül. Rózsá a szalag legügyesebb dolgozója lett és a tanítás, oktatás után havonként 3-400 forinttal több volt a fizetési borítékjában.

Bozó Béla sohasem késett meg el munkahelyéről, de a következő nap reggelén már öt órakor az üzemben volt. Figyelte az érkezőket.

— Rózsá, azonnal jöjjen az irodámba! — szölt a munkahelyére siető asszonyhoz. Az egybéként is piros arcú asszony vörösről lett és szó nélkül követte művezetőjét.

— Rózsá — szölt határozottan Béla bácsi —, meg-sértetem én valaha magát?

— Nem.

— Akkor maga mért sérteget engem?...

— Ne haragudjon, drága Béla bácsi — szölt most már sírva Rózsá —, én nem tudom, hogyan köszönjem meg...

Nem találta meg Rózsá a köszönés helyes formáját. A száz forint a kék borítékkal együtt, visszakérült hozzá.

Herváth Lászlóné

Nyolcmillió forintos megtakarítás

A villanyszerelők ötszöröse gyorsították munkájukat egy új szerszámmal, a szögbelövő pisztollyal. Az idén 200 szögbelövő pisztolyt készített házálag a Budapesti Villanyszerelő Vállalat. Az

Építésiügyi Minisztérium szerszámpari igazgatóságának valamennyi vállalatát ellátják az új szerszámmal. Ezzel mintegy nyolcmillió forinttal csökkentik a szerelés költségeit.

Delaya atya „bűne”

Miért kellett eltűnnie Rómából a calabrai minorita tartományi főnöknek?

Sistino Delaya atya, a minorita rendjének Calabria tartományi főnöke, 47 éves olasz pap. A közelmúltban dél-olaszországi állomás-helyéről néhány napi tartózkodásra Rómába érkezett. Ezekben a napokban igen sok vendége volt a máskor valóban szerzetesi magányban élő atyának. Rendtársai, ismerősei, magas egyházi személyiségek szinte egymásnak adták a kilincset. Azután vége szakadt a vendéglárnának, és Sistino atya eltűnt. Úgy mondják, hogy valahova Calabriába ment, de a pontos tartózkodási helyét legfeljebb a nővére ismeri, senki más.

Bonyodalom egy könyv körül

Vajon miért tűnt el a minorita tartományi főnök? Talán nem érezte biztonságban magát? Valamilyen törvénybe ütköző cselekedetet követett el, mint a Messinában perbe fogott mazzarínai szerzetesek? Nem: ő könyvet írt és jelentetett meg. Es éppen itt kezdődik a baj. Sistino atya nem akármilyen könyvet írt, hanem olyant, amilyen éppen a magas egyházi hatóságok ellenérzését váltotta ki. Don Sistino Delaya ugyanis azokkal a szembevető vizsgáltságokkal foglalkozik, amelyeket észre kell venni az egyház tevékenységében.

Tudni kell ehhez, hogy idén lesz a katolikus egyház egyetemes zsinata. Egyházon belül olyan ez, mint egy világméretű csúsztalánc. A társadalmi rendek megváltozása, a szocializmus világrendszerré válása, a gyarmatok fokozatos megszűnése — mind-mind hatással van a katolikus egyház életére, az egyszerű hívők gondolkodásmódjára és az egyház politikájára.

„A papok is csak emberek”

Nos, Sistino atya éppen ezért úgy gondolta, hogy az ő foglalkoztatott gondolatok nyilvánosságra hozása most a legcélszerűbb, a zsinat előestéjén. Ezért jelentette meg könyvét, amelynek címe: I preti sono uomini. Magyarául úgy lehetne ezt visszaadni, hogy: A papok is csak emberek. Könyve lényegében

újabb bizonyítéka annak, hogy a katolikus egyházon belül erősödik a modernizálást követelő irányzat, ettől pedig a Vatikán fél, akár a tűztől.

A legmagasabb egyházi körök aggodalma és dühje nem véletlen. A reformokat, változtatásokat kívánó egyházi személyiségek ugyanis olyan érzékes problémákat boncolgatnak, mint a papok kötelező nőtlenége, vagy a püspökök tévedhetetlensége egyházi dolgokban. Kärhöz-tartják az egyházi hierarchia nepotizmusát — azt, hogy a különböző egyházi méltóságok szinte nemzedékről nemzedékre öröklődnek egyes családokban. Elítélnének tartják továbbá, hogy az egyház tevékenyen beavatkozik a napi politikába — még hozzá a néptömegek ellen. Es összeférhetetlennek tartják az egyház lelkipászterkedésével a gazdasági életben való aktív részvételt: a kapitalista vállalkozást.

Elavult dogmák ellen

Don Sistino Delaya könyve is ezekkel a kérdésekkel foglalkozik. Főszereplője egy bizonyos Franco atya, aki egyesszám első személyben beszél az őt és az olasz papokat foglalkoztató problémákról. Nem nehéz észrevenni, hogy a könyv főhőse maga Sistino atya, aki hosszú évek töprengéseinek és kibárándító tapasztalatainak a foglalatait adja a művével.

A könyv alapgondolata az, amit a cím is kifejez: a papok is csak emberek, tehát az egyháznak úgy kell megreformálnia saját belső rendjét, hogy az megfeleljen az emberi normáknak.

Szent Pálra hivatkozva javasolja a papi nőtlenesség feloldását, mondván: »Aki még egy kis családot sem tud kormányozni, hogyan lehet attól elvárni, hogy gondját viselje Krisztus egyháznak?« Ugyancsak sürkésesnek tartja a válás engedélyezését. A társadalom nem tekinthet el attól, hogy megengedje tagjainak a házastársuktól való elkülönülést.

Vatikáni beavatkozások

A szerzőnek a politizáló egyházi körökről ez a véleménye:

Állam- és jogelméleti tanácskozás Szegeden

A Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának rendezésében csütörtökön kétnapos tanácskozás kezdődik, amelyen a felsőoktatási reform munkálatainak keretében megvitatják az állam- és jogelméleti egyetemi stúdium tananyagával kapcsolatos korszerűsítési kérdéseket. Az ülészakon a szegedi szakembereken kívül budapesti és pécsi professzorok, oktatók is részt vesznek, köztük Szabó Imre Kossuth-díjas akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárhelyettese is. A vendégek részt vesznek a Szegedi Nemzeti Színház Verdi Nabucco című operájának csütörtök esti előadásán.

Négyszázhusz kiváló dolgozó a Csongrád megyei textilüzemekben

Tavaly Csongrád megye textilipari üzemeiben 420-an nyerték el a Kiváló dolgozó kitüntetést. Ezek közül 286-ot oklevéllel és 134-et jelvény-nyel tüntettek ki. A kiváló dolgozók részére összesen félmillió forint jutalmat fizettek ki.

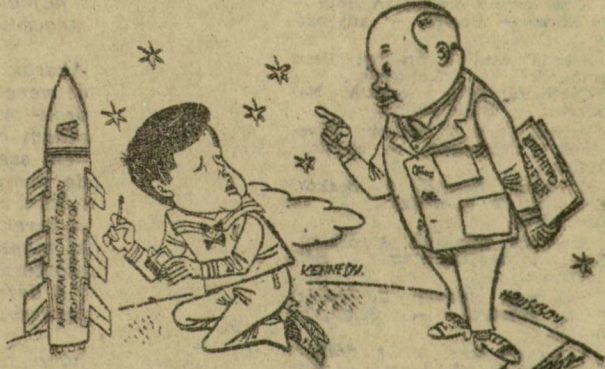
A kitüntetettek közül 155 a Szegedi Kenderfonógyár dolgozója. Itt betartották a Minisztertanács és a Szakszervezetek Országos Tanácsa rendelkezéseit. E rendelkezésekről viszont megfellelkeztek a Pamutszövő Vállalat kiskundorozsmai telepén, ahol 1961-ben mindössze egy munkás kapott Kiváló dolgozó oklevelet.

Fele se tréfa

(Erdős Sándor rajza)

— Hozzuk össze őket, legalább együtt járhatunk...

(Endrődi István rajza)

— Fiatalember, ne játszon a tűzzel, mert még baj lesz!!!

(Tócsa Tibor rajza)

Hollandi fapapucs

Szeged a hazai lapokban

3

DEÁK Béla: A tagösszeírás tapasztalatai Szegeden. = Ifjú Kommunista, 1962. március. 6. é. 3. sz. 20-21. p. (Főcím: »Eltűnt kiskiszták nyomában.«) Szegedi mozaik. = Népszabadság, 1962. apr. 1. 20. é. 77. sz. 14. p. (Tavaszi munkák, képiállítás, úttörővasút.)

Sebestyen Sándor halála. = Muzsika, 1962. április. 5. é. 4. sz. 36. p. (A szegedi születésű gordonkaművészről és zenepedagógusról.)

(AMÁS) [istván]: Kommos Lajos. = Magyar Nemzet, 1962. apr. 4. 18. é. 79. sz. 9. p. (A Magyar Népköztársaság érdemes művésze címmel való kitüntetése alkalmából.)

SIMON István: Juhász Gyula igazsága. Halála huszonötödik évfordulójára. = Népszabadság, 1962. apr. 4. 20. é. 79. sz. 10. p.

FISCHER Ernő: Vinkler László. = Művészet, 1962. április. 3. é. 4. sz. [30-31. p.]

[Makrisz Agamemnon

»Sellő« c. lemez-körleaszti-kájának fényképe a Korányi rakpart 1961-ben épült lakóépületének homlokzatán. = Művészet, 1962. április. 3. é. 4. sz. [42. p.]

PÁLFY-BUDINSZKY Endre: [Főszólalás a műemléki albizottságok 1961. nov. 28-30-án tartott országos értekezletén.] = Műemlék-vedelem, 1962. 6. é. 1. sz. 21-22. p.

Kertészet — száz holdakon. = Tanácsok Lapja, 1962. apr. 3. 13. é. 7. sz. [6. p.] (A Felszabadulás Társól, képekkel.)

Szeged tanácsai üzemében. = Tanácsok Lapja, 1962. apr. 5. 13. é. 7. sz. [8. p.] (Bútor, Hangszer és Dekoráció Vállalat, Eszetgyár, Finommechanikai Vállalat.)

SZOMBATHELYI Ervin: Himnusz az emberhez Juhász Gyula halálának 25. évfordulójára. = Népszava, 1962. apr. 6. 90. é. 80. sz. 2. p.

LÁSZLO Miklós: Profán litánia. = Esti Hírlap, 1962. apr. 6. 7. é. 81. sz. 2. p. (Juhász Gyula Annajáról.)

Emlékezés Juhász Gyulára. SZABÓ György: Juhász Gyula hatszáz napja. Szalantai Rezső könyve. = [E. FEHER] —ér [Pál] a költő oroszul. — CSAPLÁR Ferenc: Kíméletlen válassz. [Juhász Gyula 1938. máj. 25-i levele.] — KOZMA Béla: Egy elfeledett vers [Arany báty]. = Élet és Irodalom, 1962. apr. 7. 6. é. 14. sz. 5. p.

Szegedi Fodrász KTSZ partéki

gyors- és gépiró

önálló levelező kérés. Jelenlét a központi irodában: Kossuth Lajos ut. 13. szám. 390

Betyárromantika

Hány leszármazottja van Rózsa Sándornak?

Rózsa Sándornak, a legendás hírű betyárvezérnek egykori búvóhelyén ma is elevenen él emléke. A rózsakei, domaszéki, ruzsai, asóthalmi és mórakalmi tanyavilágban sok idős ember mesél fiainak, unokáinak érdekes történeteket arról, hogy milyen volt a betyárok élete. Az elbeszélések szerint a szegény embereknek a betyároktól nem esett bántódásuk, csak a gazdagok vagyának dicsmálták.

A régi történeteket gyakran színezi az elbeszélők fantáziája. Azt is tudni véljük, hogy a betyárokat miért nem tudták elfogni, miért bírtak elmenekülni üldözőik elől. A mocsaras, zsombékos

vadvizeken lóugrásnál távolságra követek rakta le a nádasokban. A betyárok betanított lovat tudták, mekkorát kell ugrani, hogy mindig a mocsarba sülyesztett kövekre lépjenek. Az őket üldöző pandúrok viszont lovasul együtt beleversztek az ingoványba.

A híres betyárvezér emléke körül valószínű kultusz alakult ki. Főleg Ruzsán, Rózsán és Asóthalmán él és virágzik a Rózsa Sándor-romantika. Több száz ember hírnak itt Rózsának, akik közül nagyon sokan meggyőződésből és büszkén vallják, hogy a legendás hírnő betyárvezér leszármazottjai.